Universitätsbibliothek Paderborn

In Canonem Sacrificii Missae, Vti & reliquas eiusdem Partes Brevis Ac Lvcvlenta, & ad pietatem vtilis Expositio

Veken, Frans van der

Coloniae, 1644

§ 4. De Consecratione Sanguinis Christi

urn:nbn:de:hbz:466:1-9878

Visual Library

attrectabat, ea luce ſplendere ſoliti, vt ad legendum, ſcribendumve, etiam obſcurâ nocte, lucernis alijs non eſſet opus. Traxerant hanc lucem à religioſiſſimo contactu Domini Corporis: vt olim Moſes *gloriam vultûs à conſortio ſermonis Domini a.* Niſi malis internæ radios ſanctitatis, qui aliorum aliquando Sanctorum illuſtrant faciem, ex huius digitis promicuiſſe: quod inter ſacrificandum in hos maximè anima ſe diffunderet, & vi amoris ac religionis impetu per digitos quodammodo erumpere, Dominumq́; ſuum amplecti, cum eoq́; coniungi geſtiret.

§. IV.

De Conſecratione Sanguinis Chriſti.

LIberaliſſimus noſter Dominus, haud contentus ſe ſemel Patri pro nobis obtuliſſe ſub accidentibus panis, ite-

a *2. Cor. 3. Exod. 24.*

iterum ſub vini ſpeciebus ſe offert; eundem quidem quem prius, ſed noua verborum forma, nouo item titulo religionis atque amoris. Religio quippe erga Patrem integrum poſtulabat Sacrificium, quod non niſi ſub vtraque ſpecie exhibetur; erga nos amor completum volebat ſpirituale conuiuium, quod non ſolo cibo, ſed potu etiam ſpirituali conſtat. Quem futurum ſuum Sanguinem luculenter antea promiſerat, cum diceret *a*: *Caro mea verè eſt cibus, & Sanguis meus verè eſt potus.* Accedebat perfecta repræsẽtatio mortis Christi: de qua cùm initio huius capitis dixerimus, reliquum eſt, vt ſacroſancta verba paucis exponamus.

Nec opus hærere in præambulis, quæ *ſimili modo* geſta, atque ante conſecrationem panis, ſimiliter quoque explicantur: excepto quod hîc addatur, *poſtquam cœnatum eſt*, quod de cœna legali, qua Chriſtus agnum paſcha-

a *Ioan. 6.*

ſchalem cum diſcipulis comederat, debere intelligi, colligitur ex Tridentino *a* Seſſ. 22. vbi præſentis Sacrificij inſtitutionem deſcribens, ait Chriſtum *celebrato veteri paſcha, quod in memoriam exitûs de Ægypto multitudo filiorum Iſraël immolabat, nouum inſtituiſſe paſcha, ſe ipſum ab Eccleſia per Sacerdotes ſub ſignis viſibilibus immolandum; in memoriam tranſitûs ſui ex hoc mundo ad Patrem:* concinitq; Eccleſia in feſto Corporis Chriſti:

Poſt agnum typicum expletis epulis
Corpus Dominicum datum Diſcipulis,
Eiusq; rationem paulò pòſt reddit,
Dat panis cœlicus figuris terminum.

Omitto diſputationem ſcholaſticam, an præter cœnam legalem præceſſerit etiam communis cœna. Poſt priorem certè accepit Chriſtus *hunc præclarum calicem*, eundem ſcilicet, quem accipit Sacerdos, ratione eiuſdem ſanctiſſimi Sanguinis, qui finitâ Conſe-

F cra-

a Seſſ. 22. c. 1.

cratione in Calice continetur. Calicem verè *præclarum*, quo epitheto tot ante ſæculis eum decorauit regius Vates, cùm menſam Euchariſticam ſpiritualiter inebriantem deſcribens, exclamauit *a*: *& calix meus inebrians quàm præclarus eſt!*

Sequuntur verba Conſecrationis, *Hic eſt enim calix Sanguinis mei*, quæ ex S.Luca *b*, & Apoſtolo *c* deſumpta æquiualent illis ex Matthæo *d*, & Marco *e*, *Hic eſt Sanguis meus*; ſiue per metonymiam ponatur cõtinens pro contento: ſiue per hypallagen *calix Sanguinis* accipiatur pro Sanguine calicis: quomodo vulgò dicimus effundi vas aquæ, vel calicem vini, quando aqua vel vinum contentum effunditur. Maluit autem Eccleſia ex pluribus formis æquiualentibus præſcribere ſupradictam: quia per *calicem Sanguinis* magis expreſsè ſignificatur Sanguis, vt in Paſ-

a *Pſal.22.* b *Luc.22.* c *1.Cor.11.* d *Matth.26.* e *Marc.14.*

Paſſione effuſus, & iam potabilis, quàm per verba alterius formæ. Atque hæc verba (exceptâ particulâ *enim*, quæ ſolius connexionis causâ apponitur) vel ijſdem ſynonyma, in omnium ſententiâ neceſſaria & eſſentialia ſunt ad valorem Conſecrationis: an verò ſola, vt plures volunt, an cum ſequentibus, vel quibuſdam eorum, adhuc lis eſt ſub Iudice hîc minimè determinanda. Cæterum licet non omnia verba huius formæ, quæ vt à Chriſto dicta recitantur, habeantur in Scripturis: *credimus tamen*, inquit Innocentius III. *quod formam verborum, ſicut in Canone reperitur, & à Chriſto Apoſtoli, & ab ipſis acceperint eorum ſucceſſores.*

Ad cęterorum quoq; verborum ſenſum quod attinet, placebit, opinor, ſi eiuſdem Innocentij III. de hac forma conſulti explicationi inſiſtamus: Capite enim ſupra citato ait, cum in textu Euangelico tantum ponatur *noui Te-*

a *cap. Cum Martha, de celebr. Miſſ.*

ſtamenti, hîc interponi *æterni* : tum quod nouum Teſtamentum, ſiue promiſſio, quæ Chriſti Sanguine ſancitur, non temporalia concernat bona, ſicuti vetus faciebat, ſed æterna: tum etiam quod illæ ſolæ voluntates teſtatoris immobiles, æternæq; exiſtant, quæ nouiſſimæ ſunt, eiusq; morte confirmantur: quod Chriſti teſtamento conuenire ibidem ex Apoſtolo probat. Addit calicem hunc dici *myſterium fidei, quoniam aliud ibi creditur, quàm cernatur; & aliud cernitur, quàm credatur: cernitur ſpecies vini, & creditur veritas Sanguinis Chriſti, ac virtus vnitatis & charitatis*. Atque hæc ex Innocentio.

Poſtrema formæ verba, *Qui pro vobis & pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum*, ab alijs intelliguntur de myſtica effuſione Sanguinis in præſenti Sacramento, ab alijs de effuſione reali in cruce: quidni cum pluribus de vtraque intelligamus? Dicitur autem effundendus *pro multis*, quoad efficaciam;

caciam; etſi pro omnibus, quoad ſufficientiam: niſi malis per *multos* intelligere omnes: quia ſunt multi. Additur, *in remiſſionem peccatorum*: teſte enim S.Ioanne a, *Sanguis eius emundat nos ab omnibus peccatis.* Ad quod præſignificandum etiam in lege veteri *omnia in ſanguine mundata, & ſine huius effuſione non factam remiſſionem*, videre eſt in Epiſtola ad Hebræos c.9.

a *1.Ioan.1.*

§. V.

Hæc quotieſcunque feceritis, in mei memoriam facietis.

EST ea ac ſemper fuit magnificentia diuina, pro ſummis in nos collatis beneficijs nihil repoſcere, præter eorum memoriam: abiectiſſima verò ingratitudo noſtra, omnium obliuiſci. Nota ſunt eximia Dei benefacta in populum Hebræorum ſuæ familiæ primogenitum: *Non fecit taliter omni*